Tevazu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tevazu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31577

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tevazu Ölçe?i, psikolojik bir yap? olarak tevazunun bireyler üzerindeki düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir **psikometrik** (Psikometrik) araçt?r. Bu ölçek, Baki Büyüksevindik taraf?ndan 2018 y?l?nda Gazi Üniversitesi'nde yürütülen yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konmu?tur. Ölçe?in temel amac?, tevazuyu olu?turan boyutlar? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde tan?mlamak ve ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, Türk kültürüne özgü ba?lamda tevazu kavram?n?n çok boyutlu yap?s?n? ele alm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Tevazu, **Ölçek Geli?tirme**, Psikolojik Ölçüm, Ki?ilik Özellikleri, E?itim Bilimleri, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Baki Büyüksevindik.

Amaç

Tevazu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sahip oldu?u **tevazu** (Tevazu) düzeylerini ve bu yap?y? olu?turan alt boyutlar? bilimsel yöntemlerle ölçebilecek standartla?t?r?lm??, geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Bu amaç do?rultusunda, ölçek özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda tevazu kavram?n?n akademik ara?t?rmalara konu edilmesine olanak sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, literatürdeki teorik tan?mlamalar ?????nda, tevazunun sadece alçakgönüllülükten ibaret olmayan, ayn? zamanda kendini do?ru de?erlendirme, ba?kalar?na de?er verme ve ö?renmeye aç?kl?k gibi unsurlar? içeren karma??k yap?s?n? yakalamay? hedeflemektedir.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap? **tevazudur**. Psikolojide tevazu, bireyin kendi de?erini ve yeteneklerini abartmadan, gerçekçi bir ?ekilde takdir etmesi, hatalar?n? kabul etmesi ve ba?kalar?n?n katk?lar?na aç?k olmas? durumu olarak tan?mlan?r. Bu yap?, genellikle narsisizmin kar??t? olarak ele al?n?r ve pozitif psikolojinin önemli bir bile?eni olarak kabul edilir.

Geli?tirme çal??mas?nda, **tevazu** kavram?n?n teorik çerçevesi detayl?ca incelenmi? ve ölçe?in muhtemelen çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?i varsay?lm??t?r. Bu boyutlar, genellikle Öz Fark?ndal?k, Ba?kalar?na De?er Verme ve Ö?renmeye Aç?kl?k gibi faktörleri içerebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Tevazu Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, geli?tirme sürecinin temel a?amalar?ndan birini olu?turmu?tur. Çal??ma kapsam?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek için çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r.

Yap?lan analizler aras?nda, uzman görü?lerine dayal? kapsam geçerli?i ve istatistiksel yöntemlerle belirlenen **yap? geçerli?i** (Yap? Geçerli?i) bulunmaktad?r. Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin tevazu yap?s?n?n teorik boyutlar?na uygun olarak grupland???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan yöntem, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?erinin hesaplanmas?d?r.

Geli?tirme çal??mas?nda, Tevazu Ölçe?i'nin toplam puan? ve alt boyutlar? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenirli?i gibi kararl?l?k analizleri de ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verdi?ini desteklemek amac?yla yap?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Tevazu Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için faktör analizi tekniklerinden yararlan?lm??t?r. ?lk olarak, maddelerin faktör yap?s?n? ke?fetmek amac?yla Aç?mlay?c? **Faktör Analizi** (Faktör Analizi) (AFA) uygulanm??t?r. Bu analiz sonucunda, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u ve bu boyutlar?n tevazu kavram?n?n farkl? yönlerini temsil etti?i belirlenmi?tir.

AFA'y? takiben, belirlenen faktör yap?s?n?n orijinal örneklemden ba??ms?z yeni bir örneklemde do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin veri ile uyumunun iyi oldu?unu ve belirlenen faktör yap?s?n?n teorik beklentileri kar??lad???n? göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme format?nda (Örne?in: "Hiç

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a) maddelerden olu?maktad?r. Ancak, orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu.

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas?, **Gazi Üniversitesi** (Gazi Üniversitesi) E?itim Bilimleri Enstitüsü kapsam?nda yürütülmü?tür ve genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde pilot ve ana çal??malar gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Öz-fark?ndal?k, Alçakgönüllülük, Ki?ilik Envanteri, Psikometrik Özellikler, Lisansüstü Ara?t?rma, Baki Büyüksevindik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Telif Hakk? ve ?zinler: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Baki Büyüksevindik ile veya tezin bulundu?u Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlarda genellikle at?f zorunlulu?u bulunmaktad?r.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle ücretsizdir.

Test Y?l?: 2018.

Kaynaklar

Büyüksevindik, B. (2018). *Tevazu Ölçe?i Geli?tirme Çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Gazi

ARABPSYCHOLOGY.COM

Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bu teze ait orijinal linke tez.yok.gov.tr adresinden ula??labilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: tevazu-olcegi-toad.pdf.

Tevazu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yazar?n orijinal yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM